

Womhaj Bóh!

Czytło 51.

18. dez.

Łętnik 8.

1898.

Serbske njedzelske łopjenka.

Wudawaju ło kóždy łobotu w Ssmolerjez knihičisłuchezni w Budyschinje a łu tam dostacź sa šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np.

4. njedzela adventa.

Psalm 100, 1. 2.

Wyšłajeće temu Snjesej wschitkón šwět, šlužće temu Snjesej i wješelom, pschithadźujće psched jeho wobliczo se šradowanjom. Kał njedyrbjeli wschitzy dženska tak i wješelej wutrobu rjez! Wschal najwješełša a najšbóžniša powjesć ło w tutym čašu pschpowjeda, kiž wschitkim bjes wuwjacza, wješelym kaž šrudnym, wyšotim kaž niškim jenał płaczi. Tón Snjes pschithadza, to je ta powjesć, kiž psches zyły adventski čaš klincezi wot přenjejo adventa šem, hdžež w šwojich Božich domach šlyšachmy šhwalbnj špěw štareho Zachariáša: Šhwaleny budź tón Snjes, tón Bóh išraelški, pschetož wón je domapytał a wumóhl šwój lud, hacž k dženskišchemu pošlednjemu adventej, kotrehož epistla nam praji: tón Snjes je bliško.

Tón Snjes pschithadza, o tajta pscheczelnimošć našeho Boha, šo je tón wěczny Boži šyn šašchol do našeho čžela, šastupil do našeje niškosće, pschišchol k nam do našeho hubjenstwa! Žadny njeběše jemu pscheniški. Nunje k niškim a hubjenym je najpscheczelnimošće šłowa rěčal, runje po nich šo najbóle horjebrał. Kał šo wyšozny knježa tuteho šwěta hušto šhwalu, hdž šu ras i niškimi nětotre pscheczelnimo šłowa porěčeli, ras do jich hěty šaštupili. A tola šu jenož čłowjekoj, kiž pscheczelnimi šu pscheczimo tajkim, kiž šu jich runječa. Wón njeje žaneho niškeho šastorežil, žaneho šazpiwal. Šdžež tajkich nadeńdže, je k nim šchol, je šo po nich horjebrał a šo nad nimi

šmilil. A žanyh pscheczelnimošćich šłowom njeje ženje žadny čłowjek rěčal, pscheczelnimošći njeje ženje žadny k druhemu byl hacž wón k wschitkim. A wón nje-njeběše našeho runječa. Kał hluboko dyrbjěše wón šo ponižowacž, hdž wón k nam chžyšče! Š njeběš dyrbjěše dele pschińcž na šemju, i wyšotšče šwojeje šwjatošče dele do hlubiny hrěšnych čłowjekow, je šwojeje došpolnošče a šbóžnošče dele do čłowškeje nušy a čłowškeho hubjenstwa. Woprawdže to je pscheczelnimošć, hódna, šo ju šhwalimy. A wón chze pschezo šašo pschithadžeč tež k nam, tež w tutym šbóžnym hodownym čašu, chze šo našhilič, na naše šhuduške modlitwy pošluchacž, naš i hlubokého pada horje čahnyč, pscheczelnimo k nam rěčecž psches šwoje šłowo, šańcž psches šwoju wječer do našchich wutrobow, prawy pucž nam pošasacž, prawe šwětko nam dawacž ša naše šemške dželo a naše šemške pošrožnistwo, šo njebychmy šo šabludžili, ale domoj pschishli, prawdošć a šbože, trošht a mēr nam daricž, šo by naš woššewil jow, wobšbožil junu.

Tón Snjes pschithadza, kał wótsje šwědczi tuta pošwjeć pał tež wo šwěrnosći našeho Boha. Šchtož psched lět štotetkami, haj psched wjele tyšaz lětami štarym wótzam je šlubil, njeje šabyl, pošomnikam dacž. Wón šo teho njeje kał, šo je čłowjekam tajke wulke, šwojejo šyna, šlubil, kaž šo čłowjekoj hušto šaja, šo šu něšto šlubili. Šdž šu drugeho we hlubokěj nušy widželi, šlubja jemu drje, hnuczi wot jeho hubjenstwa, wulki dar. Abo woni šebi, hnuczi wot mózneje rěče, kotruž šu šnano šlyšeli,

prjódł woſnu, ſa Boże kraleſtwo, ſa ſwiate miſionſtwo abo ſa drugi ſtutł kſcheſczjanſkeje luboſcze wjele dacź, ale hdyż potom hnydom njedawaju, ſaju ſo wyſoſkich pienjeſ hižo w bliſſchej hodźinie a myſla, połoſza by drje tež doſahnyła. A czym dlěje czaſaju, czym wjaſny wotczaſnu wot teho, ſchtoż chynchu i woprědka dacź. A czaſaju dołho, ſkóncznie nicžo wjaſny wyſche njewoſtanje. Hdze bychmy my woſtali, hdy by ſo naſch Bóh teho kał, to wulfe, ſchtoż je cźlowjekam ſlubil, dacź? Żenje njebychmy advent, żenje hody ſwjeczicź mohli, żenje njeby ſo naſche wumoženje doſonjało. Ale wón woſtanje, kajkiż je. Schtoż wón ſlubi, to wón wěſcze dżerži a hdy by runjeż najwjetſche było. Nicžo njeſteji tał twjerdze kaſ Boża ſwěroſcź, nihto njeje teho dla tał derje twarił kaſ tón, kiż na njeho twari. To poſaſa nam adventſka powjeſcź: tón Anjeſ pſchithadźa.

Duż dha wyſkajcze temu Anjeſej wſchittón ſwět, pſchithadźujcze pſched jehowobliczo ſe ſradowanjom, kiż je tał ſwěrnny pſcheczniwo nam, tał pſcheczelnimje ſo i nam dele kſila. A pſcheczelnimemu cźlowjekej kſhodźiſch pſchezo rad. A i temu, kiż tał pſcheczelnimny je a kotrehoż dobrotu wěcźnje traje, nochyni hić? Wjele mil daloſo kſhodźa cźlowjekoj hewał, ſo bychu ſerſchtu abo ſławneho muſa wohladali. A cźlowjeka widźa, wot kotrehoż wjele nimaja. A my nochyni poſtanecź, ſo bychmy ſchli i temu Anjeſej wſchittich knjeſom, „kotrehoż wſchón ſwět njewopſchija, kiż w ſwojej moſy ſdżerži wſcho“, wot kotrehoż niſ jenoż nęſchto mamny, ale to najwyſſche, najlępſche doſtanjemny? Wón pſchithadźa i nam, ſo by naſ wobiſboſił, pſchithadźe i njebeſ, ſo by naſ do njebeſ ſe ſobu czaſnył.

Boſledni krocź nam dženſniſcha njedźela pſchimoła: tón Anjeſ pſchithadźa, pſchetoż bliſko je. Hižo ſkſchimy naſdala kſwalobny ſpěw njebeſkich wóſſkow, kiż pſches cźichu nóz kſinczeſche. Dze ſo nam kaſ dżeczom, kotrychż wjeſele pſchiběra, czym bóle ſo ſbóžny ſwjedžen bliſi, kiż móſa ſkóncznie jón lědy doczaſacź? Wone wſchał nje- wjedźa, ſchto ſo jim wobradźi, ale ſo ſwěrna luboſcź jim to najlępſche wobradźicź budze, ſchtoż ſamóſe a ſchtoż ſebi ſadaju, teho ſu ſebi wěſte. Hdnyż potom macź jim pſchimoła: pójce, wſchittko je hotowe, kſwataju do jim hacź dotal ſamknjeneje iſtwny, na zylly ſwět ſabudu, jenoż dary Boſeho dżęſcza ſebi wobhladuja a wjeſela ſo nad nimi. Ach ſo bychmy byli jał dżęci! My wěmy, wěcźna wótzna luboſcź je nam to najlępſche wobradźiła, ſchtoż wona ma a my ſebi ſadacź móžemy, hacź dotal nam ſamknjeny paradieſ ſo nam jał wotewri pſches Boſe dżęczo. Hacź runje ſmy hižo huſto hody ſwjeczili, huſto tu ſbóžnu powjeſcź ſkſcheli: dženſa je ſo tón ſbóžnik narodził, tał huſto hacź ju i nowa ſkſchimy, tał huſto hacź tutón hodowny dar: Boſe dżęczo i nowa ſebi wobhladamny, wohladamy tež nowu kſaſnoſcź na nim, pſchezo wjetſche budze nam, ſo tež ſwět i jehowjeſelom a i jehowirudobu ſabudžemy a w ſbóžnym wjeſelu na Boſim dżęczu wyſkamny: dżakujcze ſo jemu, kſwalcze jehowmjeno, wón je wulku wěſ na naſ cźinił. Hamjeń.

Sprawnoſcź dowjedze i dobremu kónzei.

5. Stote wrota.

(Boſraczowanie.)

ſ cźicha wotewrichu ſo durje; młoda ſkſzobna ſaſtupi i nje- wěſnym pohladnjenjom njewjedzo, ſchto męla po prawym prajicź. Senoſ bojaſliwje ſwěri ſebi, wuſnjemu ſe ſpanja wubudźicź.

Pſcheczelnimje a ſbóžowne poſmęmowanie, kotreſ bęſche runje hiſcheje jeje mjeſwoczo porjeńſchilo, ſo kſęſje i njeſo ſhubi.

„Schto ſebi ſwaſiſch, njelepe holcziſko?“ ſawoła wona hněwna, „njeſſym ja tebi kaſała, ſo nimaſch mi żenje mój męſ kaſncź, njelepe holcziſko.“

Hroſnje hladajo poſkoczi wona ſe ſwojeho ſyđla, ruſu hroſo poſbēhnywſchi, ſo mohla jej hnydom plitſu wotkocicź.

„Ach, hnadna knjeni, wodajcze mi tola“, ſawoła tiſchepotajo holcziſka na ſad ſtupio; bęſche wona tola bóle hiſcheje dżęczo, kotraſ bęſche haſle pſched krotkim pola Pjenjeſnikę knjenje na ſkſzbu ſaczaſnyła a, hacź runjeſ bęſche wona dżomka kſhudeju, mało cźęſczenęju ſtarſcheju, dha ſo tola na tał wótry hłóſ a na tał ſwarjaje ſłowa ſwojeje knjenje ſwucicź njemóſeſche.

„Mł, czeſo dla mje tola myliſch? Dha rēc mi tola!“

„Duchowny chze i knjeſom Pjenjeſnikom poręcżecź, a doſelż tón doma njeje, dha wón mi kaſaſche, ſo bych waſ ſawołała.“

„Duchowny? Kajki to duchowny?“ wopraſcha ſo Pjenjeſnikowa nętko kſęſje, i bliđku, hdzeſ bęſche ſwucżena ſo pſchicź, doſhwatawſchi. Wona myſleſche namęſcze na wopyt knjeſa tachanta, ſebi w kſhwatku hnydom njepſchemyſlo, ſo ma wón nętkole jeje mandźeſkeho zyle w ſwojej bliſkoſczi a ſo tam i nim rēcżecź móſe, wothladane wot teho, ſo tutón doſtojnny knjeſ jenoſ w poſtajennyh hodźinach i knjeſim na wopyt dze. Tał dha wona tež njebeſche ſaſkſchala, ſo bęſche ſabycziwa ſkſzobna holza jenoſ „knjeſ Pjenjeſnik“ prajila a niſ „hnadny knjeſ“, to bęſche njekedźbliwoſcź, ſa kotruſ by ju hnadna knjeni hewał kſrucze poſwarila.

„Wjele doſtojnny duchowny Wolmar, jandžel wſchęch kſhudnyh, kaſ jemu wſchitzy ludžo narjeknu; ach, njeſwarcze mje, na jehowamóſjenje dyrbyach ja waſ wubudźicź, wón nima dołho kſhwile.“

„Schto, tón ſtary proſchet?“ ſawoła wona ſjebana w ſwojich myſlach, „ja nicžo njedam ſa jehow dobrocżęſti dom. To by hiſcheje brło, ſo bychmy lęnikam domny natwarili; njech jenoſ kóſdy pilnje dżęla. Tajſele ſmęſchne kſlupoſcze! Teſo dla ſebi ſwaſiſch a mje wubudźiſch! Praj jemu, ſo njech ſaſkopſchidźe!“

„Wón praji, ſo dyrbi i wami poręcżecź“, ſwaſi ſebi holza ſnapſcheczniwicź, „ſo ma i wami waſcheho pſcheczeliſtwa dla na tamnym kónzu męſta poręcżecź.“

„Schto? Pſcheczeliſtwo? Œſi na tamnym kónzu męſta? Ty njeſanbite holcziſko! Kał móſeſch ty ſwojich knjeſich wonecżęſcicź a jich i tamnej žónſku a i tamnym hólzom pſchirunowacź? Œſnano ſy ty tež hiſcheje i moſeho pſcheczeliſtwa?“

Wſcha roſhorjena pſchitſupi wona i holzy, kotraſ naſtróſena i durjemi won twóchny, hacź runjeſ bęſche jej knjeni jaſnje doſcź kaſała, ſo ma czaſacź. Wſcha cżerwjena w mjeſwoczu kſhwataſche roſhorjena knjeni ſa niſ a ſabęſa tał runje njewitanemu hoſcżej, runje do pſchedſtwny ſaſtupazemu, do ruſow. Pſched doſtojnny duchownym a jehow kſhutnym mjeſwocżom hańbowaſche ſo wona tola ſwojeho hněwa. Tola pſchezo hiſcheje njepſcheczeliſzy doſcź wopraſcha ſo wona jehow, ſchto tu wón chze.

ſ prostymy ſłowami wupowjeda jej nętko poboſžny duchowny, kotremuſ njeſapodliwa žónſka zylly czaſ ſtejecź daſche, ſchto je ſo jeje pſcheczeliſtwa — wona nętko tajſemu pomjenowanju napſcheczniwo njeręcżęſche — ſtało, a ſo ſtaj wuſtorcżenaj bjęſe wſcheje hoſpody a ſo njewęſtaj, hdze mohłoj dženſa ſwoju hłowu i wotpocżinkej połoſicź. ſ hnujazyymi ſłowami ręcżęſche wón wo njeſboſu, kotreſ je ſo i tajſej moſu na njeſbóſownęju nawalił a kotreſ móſe ſo ſawęſcze lędma wot cźlowiſkeje wutrobny ſnjęcź.

„Wóſncze ju tola do ſwojeho domu!“ ſkónczi wón proſcho ſwoju powjeſcź.

„Męnicze wy, ſo móſecze naſch dom do ſchpitala pſchemęnicź?“ ſawoła wona wuſmęchowajo ſo na jehow ſnate myſle ſamęſjo, „a nima kóſdy cźlowjek to ſpokojnje ſnjęcź, ſchtoſ Bóh jemu na- połoſi?“

„Budźcze ſmilna, jał waſch Wótczeſ w njebeſach je ſmilny“, napominaſche duchowny.

„Hdy ſmęje tuta ſmilnoſcź kónza? Mjeſſmy my jim doſcź wopokaſali a doſcź dawali? Teſ ſtudžen ſo wuczerpa.“

„Doſcź?“ rjekny i poſhoſtaſzym ſynkom duchowny kſhutnje, „hdyſ ſcze wſchittko doſonjeli, ſchtoſ bęſche wam porucżene, dha rjekncze: My ſmy njeſbódni wotroczy; dopomęcze ſo na ſariſeſkeho w Boſej ſwjatniſy!“

Tajſe wuczyby, ſo wę, njebeſchu ſa wuſchi tuteje hordeje žónſkeje, a ſawęſcze by wona i hroſnymy ſłowami wotmolwila, njeby-li runje hiſcheje w prawym czaſu jeje mandźeſki ſaſtupil.

Šnadnje ho pokloniwšchi wuróže wona je jstwy, w hwojej wutrobje tutemu khróblemu mužej wěčne njepšhecželstwo pšhejo a ho na ho saroczjo.

Mudry bēšche Pjenježnik; kať by wón mohť tať, jako jeho njewobhladniwa mandželśka, tať wulzy waženemu, czeščenemu a lubowanemu wotroczej Božemu hnydom hwoj hñew poľasacz; i tym stowafschichu ho tamne dživne czucza, kotrež bēšche wumēlž w nim wubudził. Drje bēšche wón hwojej mandželśkej flubil, so njecha ženje tamne hólczifto, tať narjetny wona Surjej, do domu pšchinjeľč, tola wobitejnosče bēchu wšcho tať dospołnje pšchemēnik, so dnyrbjeľche temule wumēnjenju spadnyč dacz. Tať dha dozpi mēšchnik bjeľe wšcheje próžn to, šchtož bēšche řebi wotmyřlil, a dosta flubjenje, so jeho hoľčzej dženřa hiščeže tudy hořpodu dosta-njetaj. So jimať tu na rōže pōřlanje klaľč njebudu, to bēšche jemu wot wšcheho řpoczatka jaľne. Kať pať ho mōžachu tutymaj řhudymaj wšchē pucze wurunacz? Řhlēb hnady cřlowjeľej i czeřka řeřlodži.

Přhecželniwje pšchēľeľe Pjenježnik hwojeho hoľčza, kotrehož řastojńse džēľa ř pořpēschenju honjachu, po wuřim, řwinjenym řřhodže dele hač ř řhēžnym duryam, se řeleřom wobitym, jemu pšchi tym prajo, so chze řurja po njeboh nanowym pšhecžu do Frankenberga do wucžby dacz, ř bratrej řwojeje mandželśkej, a so chze řo potom dale wo njeho řtaracz. Š dobom řo wón próžowafche, so by řwoju mandželśku pšched tutym duchownym řamokwil, so je wona wot wutrobby řyle dobročřwa, so pať je doľč hubjenego nařhonila, hdyž řo mnořy prořherjo ř nej cřifschēza, a so je wjeľe, hať nadoľč njedžaka řnjala. Wuž řo i řaťimi wob-řtejnosčemi cřlowřřkeho řiwjenja lořřcho wujedna, řaž to tola bjeř dwēľa wjeľe dořtořny duchowny řēž řam řnaje.

Pjenježnik porēčza po tym řrucze se řwojej lubowanej řilžu, a nadeńdže i tym pľódnju řemju, doľēž bēšche řo řilža řama řwojeho njemudreho wařhnyja domafala, ř čřimž řebi mōžēšche bjeř dwēľa wřchu nahľadnosč pšchi wjeľe řamōžnym duchownym řřahēč. Duž dha řēž dale wřazy temu njewobarařche, so bēřhtaj wobaj wuřtorčenať na próřdnju ľubicřku w řadnym řwarjenju řa-čřahnyľoj. Wřchaf dnyrbjeľche řurij pořľedni džen ľēťa řobu do Frankenberga, wudowa pať bēšche řřonēžnje w pľofaťni řyle witana džēľaczēřka. řenož řenu řrutu přřřřafny da wona wječřor na ľubicřku, řane wjeřelo njēřřřřazu, prajicž: ničřto nima bjeř domoľ-nosče ř domu wuńēč. Š řľužobnej řolzu pať pōřľa wona nowymaj podřožnikomaj wřchēľeľe řtare wōžēčza a drařtu, a řolza wřa jimať řřradžu se řwojeje řomory mjeľke pořľēšchēčjo řobu.

Wot wřchēč řřřōč řařtorčēnyč bēšche řřata jenicřka, kotraž w tutej nořy řwoje wōčřto ř řpanju njēřańdžēľi, hač řunjež bēšche řej řurij wōťje dořbu nōž přřaľ a wōťje řwoje pacēřje wuřpēwaľ.

(Pōřaczowanje.)

Advent.

Advent, ty wjeřř hwojaty čřařo,
Advent, ty přřřřřad řesřřa;
Wōh řwōj ľud domapřta řařo,
So by nař přřřwjeľ do njēľja.

Do řřona řřal czeľnje nēřřo,
ľud jemu wřřřa napřřchēčřwo,
Přřřřřř řř je wēřchēčřľ wřřřřřo,
Nēřř dopjēľni řo dživnje wřřcho.

řōn řnježēř, řotřōřž řřōn a řnjeřřřwo
Šřo řřewi w řurjach řalemřřřř,
řōn řnježi wřřře wřřřřřřř nēřřo,
ře řřal wřřchēč řřalow mōžniřřřř.

Řa jeho řřowje njeje řřōna,
Wē jeho řřřy njeje mječž,
Wōn řřaluje řo řwēřřōň řřōna,
Wōn wutrobby chze řeno mēčž.

Wōn poniřny je, řyle řřudny
Ř hōřdoľčē řo řřaluje,
ře w cřřowřřřim řřřřřčē přřřřřřřř řřřř,
Duž poniřnyč wōn ľubuje.

Duž, cřřowēčē, řom' řo podaj řadny,
řom' wotēřř řřōju wutrobu!
Wōn přřřřřřē ř řebi poľny řnadny,
Čřř pomřa ř wēčřřōm' wjeřřēľu.

Ernst řēľař.

Wřchēľeľe i blifřa a ř dalōľa.

— řubny řodowny řwjeľēň řo přřřřřřřř. Młodži a řřari řo na njōn wjeřřēľa a řotuja. Řōžřny chze řřřřřu wjeřřēľe přřřř-hōřowacz. Mř džemny na řodowny řermanť, řo byřmny dary na-řupowali. Wēřō řo řēž wjeľe njewuřřřnyč darow řupuje. řubi řserbja njewōbradž'mř řebi řenož řaťke dary, kotrež řu řa wōčřři a řřōťke řwjeřřēľenje. řoľužčē řēž dary, kotrež řam řřajne wu-řrobne natwarjenje a řōřwjeřřēľenje pořřřřřřř, pod řodowny řřřřom. řo macze na řřēnim mēřčē nařře řřane řnihe nařřēho řerbřřēho ewangēľřō-ľuthērřřēho řniřōwneho řowarřřřa. řomjazy wōľřať, řomjaza řľēřka, porřř řōžř, řřane řřēřowanja wo řōžřich džēľacz řaťnjach a artifľach, ľēľarřřřwo dūřche atď, řřřřō chřřľ je wřřřřřēľe pomjenowacz ře řřane natwarjaze řnihe řa nařř ľubny řerbřřř ľud řřřřane? řo řu řřane dary na nařřē řodowne blido. řone řu řōžřny čřař dořřacz řola řniēja řřmōľerja a řōžřny řniēř dū-řřōwny řam je řad wobřřřara. řale macze „přřřř ř řōžřēho řwēřřka“ wot řniēja řararja řřēřerja řaľuba wudate. řo je wu-řřerř řřōnēčřřōw ře řwřateho řřřma a to řebi ř řēho řařřēčřřřa řōžřny džen řwoje řřōwo jako řřřřu ře řwřateho řřřma na pucž podřōžni-řřřa wucžēňječē. řale řu w řarlinje řřane wōpřřřma na řēžēnu w řerbřřē řēčřř wudate. Wř je řřajēčē: na čřōrnej řōľřē řa-přerje w řľēřōnym řřřmje přřřřřōđne řřōwo řwřateho řřřma, kotrež chze wřřchēđnje wař wē wařřē řřřřřřř do wutrobby řřřřřřř a ř řōřpōminanju wabicž. řo řu dary — wōpřřřřřē řodowne dary, na kotrež řapōmnič njēřmēčē. Wřřřřřō je dořřacz řola řniēja řřmōľerja w řudnyřřřř.

— řaľřřa řřajna řřřřřa řada je řo w řřēč dnjach řařō ř wuřadžřwanju řēřřřa, řo by řa nařřē řararřřē naľēžnosčē řwoje mūdře wuřadžřwania wotmēľa. Wōřēľje wařne je řa nařř wjeřřny ľud to řōřpōminanje, hač ma řo wot nařřřř řuřow na wřach wonka řēž dale řadacz, řo byřu řwoje pōđľanřē řwarjenje, řaž dnyrbjachu to hač řōťal, wřřřřēľe mařřřne po tym řamym řaľonju řaž w mēřřach řřaczřřym natwaricž dnyrbjēľi. Přřřēťož to je tola wuľke wōčēčējenje řa nařř wjeřřny ľud, hdyž dnyrbja řōžřu řōľnicřku po řřchēľe přřřřřřř natwaricž. Duž chze řēž řřřřřa řada nařřē-řowacz, řo by řo nařřřim řuram na wřach řōwōľřō, řo byřu řwoje pōđľanřē řwarjēňčřa řōžē — na přřřřřřř ř hřřny a ř řřřwa — natwaricž mōhři a řaž řo řřa, chze řēž wřřřřōňčēľ temule wobřřamřňjenju přřřřřřřřowacz. Nařř řararřřř ľud řudže mēřčē řa toľe pōľōjenje wuľzy řara džřřřōwny. Mladžřřōmņje řudža řēž řřřēľe wařne wuřadžřwania ř řōžřu nařřēho řurřřēho ľuda.

— Řhēžōřřřřōwny řejm je řwoje řřēnje wuřadžřwania w řarlinje pōmēľ. řa přřchēđřřřř řu řapōřřřanza řēřřřřřē řřōny wuřřō-ľřř, řaž je to po přřřřē, doľēž je řēřřřřřa řřřōna nařřřřřřřřa na řejmje řaťupřena. řa řřřēho přřchēđřřřř řu řōnřer-řatřřneho řapōřřřanza ř řřēge wuřřōľřř. řunjež řejm hišchēčē wařniřřřř wuřadžřwanjow mēľ njeje, řřa řo toľa, řaž by wōřřwanje wo přřchēđpōľōžēnyč řaľonjach přřchēřōřřē byčž nōchřřřō. řřamo řēčřřř řēřřřřřē řřōny w řwojej řřēnej řēčřř řať poľņje přřchēčřřōw pōwřřřēňju wōřřřa njewuřřřowafche, ale řadafche řebi řenož wēřčřřřē wobřřřčēňja přřřřřřōw řa řule řandantku. Duž wřřřať njeje njemōžne, řo řo wōjēřřř řaľōň přřřřřōmņje. řo chzeđža niřřřřř řaťōjnikōw, wōřēľje řēž řřřřōňčēřřōw, mřřny pōwřřřchēčž, je řadanje, kotrež řřřō řōľhe ľēťa na řo čřřacz da a kotrež dnyrbř řo nūřņje dopjēľnicž. řow dnyrbř řřať řwoju řpōmōžazu řřřu řřřņje řaťřajicž. řchtož řmēje řhēžōřřřōwny řejm řo řřřa wucžřřicž, hišchēčē na čřřřē njeje, doľēž řaľōjnowe načřřřř hišchēčē wuřřēľe njeřřu. Mřēř řřřřřř řo nēřřō nadžřřōmņje řřřōmadny wōjēřřř řřōřřaňřř řaľōň řa nařřē řřēľe řhēžōřřřōw přřřřřōmņje. řacz řōťal mēľachu wōřēľity řřōřřaňřř řaľōň. Duž to řřřanje pod řēđny řaľōň wēřčē přřřřřōmņe a nūřņe. řřřanu wōpōmņjēňřř řēčž mēje-řē přřřřřřa na nařřēho njēřapōmņnřēho řaňřřera řēřřřřa řřřřřřa. Wřřřřřny řapōřřřanzny řo ř jeho pōčēřčřřwanju pōřřēňnyčřu — řenož řřřřřřřōřřōřō njēbēčř řo řaňřōwali řřřwņje ře řale wuńēč — a njēchachu ani w řmjerčřř temu wuľķemu mužej čēřēč wōpōľasacz. řawēřčē řřřđne wōpōľasmo řa řřř čřucze!

— Mēř mřēř řřřřřřřř a řřřřřř je nēřřō wobřřamřňjeny. řřřřřřa je řo wřchēč řadanjow pōľnōžnyč řerřřřřřř řřřřřř řřřřřř. ře řřřřřō bēřē, řo řadny europřřř řřa řľabu řřřř-

nisku njepodpjerast
stupi. Wschetož wu
dobrych amerykansteh
nad Schpaniskimi, kotřiž i zyu po wjazy do wo
licza, to njeje. Schpaniska wschaf je na wsch cžafy i wuklome
wustupila, ale Amerikanska i tym hšče wuklome njeje, kotreje
bchmy so boječ durbjeli. Duž by lěpje bylo, hdyž bchmy jim
to nětko tež sacžuc dali.

Njedzelske ranje.

(Trochu po Geroku.)

Rajta cžicha radoječ mi
Wutrobu dženš' wupjelni?
Rajke šbože šwěczi so
Dženša i wčezka mojego?

Čsu to šera ranišče?
Je to šlónza šhadženje?
Čsu šnadž hona šwětkojte?
Abu špěw ptacžkaze?

Krašny drje šwět Boži je,
Krašne šlónza šhadženje,
Rjane hona kčžjaze,
Rjane ptacžkow špěwanje.

Čštož pak dženš' mje šahorja,
Njeje krašnoječ šwonkowna;
Dženša je dženš Rnjelowy
Bošoi Boži šficžaty.

Čslnišcho hacž šufow kčžew,
Włóznišcho hacž ptacžkow špěw,
Čwonow hłošy njedzelske
Bohnowaja dženša mje.

Čahe hižo witašče
Če spanja mój šesuf mje.
Nětk na pucžu kemschazym
Pšchemodža mje wješchym.

Čačo roža parlata
Čtwjelzo, šwětku wofschewja,
Čak we Božim domje čže
Wofschewicž mój šbóžnik mje.

Pšchemo lubych šchomrončkow
Kliuča pšalmy kemschewjow,
Wutroby wschě šbchaja
Č nimi so hacž do njebja.

Pšchemo ranšchich šerow mi
Knjelowy dženš wofschewi
Moju mucžnu wutrobu
Č wotpocžinkom ša próžu.

Rjenšcho šlónza šhadženja
Šowita mje šernicžka,
Šandžel mčera njebješči,
We tudomnej pšchewi.

Čbože paradisišče,
Č hrěšnym padom šhubjene,
Wročža so do wutroby:
Božo, kak šym šbožowny!

Trošchtuj wschitlich šrudženych;
Wujednaj so wadžazych;
Čahor wschěch we luboščzi
Č tebi a tež č bratrejwi.

Čšwět, tón šlabje wěrijazy,
Čštraw i duchom šwjatym ty;
Pšchivolaž tež č hnady mi,
Čo šym lube džecžo cži.

Bartko.

Něšto po jubileju šnustkowneho mišionstwa mješ Čserbami:

wo roščrěženju wo „šafoženju šahyđenja diafonišy.“

A: Čsy ty hižo šlyšak, mój pšchecželo, so w našch wofadže
budže so šahyđenje ša diafonišu naprawicž č cžesčzi Wscherna, a
č šwjecženju jubileja šnustkowneho mišionstwa? a ty durbiš tež
něšto č temu dacž?

B: Mój jenož pomalu — ja č zyla hšče ničžo njewěm,
ale — č čemu to, ššto dha mamy my wot tajteje wofobhy?

A: Čak mójšch so hšče praschecž, to šhwalba ša tebe
njeje. Ty mójšch so praschecž, kajki wužitk mamy wot tajteje
diafonišy, kiž pšchede wschěm šhorh hłada, a brašnych a hubjenych,
kiž pšchi kóždej šhorščzi najlěpšchu pomoz šficža se šwojej radu,
se šwojim našhonjenjom, kiž so ša to štara, so wschitke pšchifasy
lčfarka šwěru a prawje a štaroščiwje so wuwjedža, njech to je
warjenje jědžow, abo wobalenje, wocžinjenje wofnow, wucžičenje
jstwy, a ššto wěm wscho. Njeje to ničžo, njeje to nješčončžna
dobrota ša kóždeho šhoreho, kotřiž — ach — tak hušto durbja
parowacž wšcheho dobreho hładanja, dokelž hładarjo ničžo nje-
rošhija a šebi žaneje radu njewjedža a radšcho jo špytaju se
wschelakimi pšchivěrnymi šwědkami — šštož wschaf tebi šnate je.
Włóžu tebi wobšwědcžicž, šo šajša diafoniša so ani najnižšcheje
šlužby nješanbuje, so žaneje natyžaje šhorščze njeboji, ale
č cžichej radoščzu, se šwjatej lubošču so šwojemu rjanemu po-
wołanju poda a šwoje žiwjenje woprawdže č woporej da w šlužbje
teho Rnjelja. — Njeby dušne bylo, hdy bchmy w našch wofadže
tež šajku mčli?

B: Šdyž tak so ma, so ta wěž hižo hinaš wobhladuje.

A: Č jene hšče njecham šabyč; ja wěm, šo diafoniša tež
wubjernje so na to wustej, č mašymi džecžimi wobšhadžecž, kiž
hšče do šchule njelhodža, we wofebitej ša mjenowanej šchuli ša
mčlčke džeczi — a ty wschaf wěch, ša wjele štarščich w nč-
čščim cžafu hčrka šhrtnošč žiwjenja se šwojim dželanjom a štara-
njom wo šašlužbu wot tch wofobich džeczi wjele hodžinow wschědnje
bjerje, a wone narostu bjes lubošneho hładanja — pola zušch,
kotřiž Bohu žel, — hušto žaneje wutroby ša nje nimaja. — Ty
njemóžšch šebi wumyšlicž, č kajke lubošču mčlčke džeczi na
diafonišy wšaja, a šašo šajke šmčrowanja so štarščim šficža,
šwojeho hčlčka abo hčlčku ša derje wufchowane mčč. Njeje
žalošč, šo w našch wofadach šajke šchule č wjetšchego džela
pobrachuja? — Šdy by nusa a žalošč našch šhorh a našch
mašch džeczi nam bóle č wutrobje šchla a naš ša šymnych nje-
wofšajša, bchmy dawno diafonišu pola naš mčli, kiž šajke nusy
po mčžnoščzi wotpomha. Č hdyž ty wopomniš, ša šajša žonška
našch mčodym hčlam, kotrychž ša wjele prošne šteji na šhorščču
žiwjenja, pokaže, šajke krašne žohnowane dželo a powołanje tež
jim wotwřene šteji a se šwojim pšchikladom tu abo tamnu šahori,
tež w šajke šlužbje lubošče šwoje možy nałožecž a w myšli
šwoje šbože namafacž — mčšch ty, mój luby, dale so kčdžicž,
šust hłubje pšchimacž do twojaje mčšchicžki, a šobu pomhacž ša
tón dobry wotpohlad, kotryž mamy?

B: Diafoniša je drje dobra, to šym č twojeho cžopleho
rčženja špšnal, — hdyž tež pjenješ č temu třebne šu, hdyž...
a ša — mam wudawkow došč a došhodow malo — a dawanja
tola kónza njeje... a...

A: Wofašak, prošču, žane wurčče! Njemóžšch na porštach
šebi wulicžicž, šo diafoniša wot powětra šameho žiwa byč nje-
mčže, runje ša malo, ša ty? Ale ša šu ludžo — woni drje
so loško wofrěju a šahorja ša dobru wěž — doniž ništón so
jich mčšnje njedótnje — hdyž rčla „wopor“ pšchijesč, potom
to ša šymna moda cžoplu šchricžku rucže wuhajša. — Ša pak
šebi myšlu, šštož je jedyň škut šašo dobry špšnal, ša ty runje,
tón nješme ša štyšnje, ša — dowol mi — na šwoje pjenješ
hładacž. Šdyž lubošč naš č tutemu škutfej hnuje, durbja lubošč
tež ruku wocžinicž. Lubošč njelicž. Ty wschaf šnajšch tamnu
Marju w Bethaniji (Šan. 12.), budžiče-li došho rachnowala, wona
njabudžiče woprowala šwój drohotny šchaz, a njabudžiče žnjala
tu rjanu Rnjelowu šhwalbu.

B: Ale ššto dha ma šamna šistorija č našch wěžu cžinicž?

A: Šara wjele, cžitaj, šštož šteji Mat. 25, 40: šštož šče wy
cžinili jenemu mješ tymi mošimi najmješchimi bratrami, to šče
wy mi cžinili.

B: Ty mašch prawo, ja so dopomnju. Ale wopomni tola,
kelko pjenješ č temu šlušča, diafonišu džeržecž?

A: W powšchitkownym woblicžene 900 hacž 1000 hriwnow
ša lčto, a to ša macžěny wustaw, w kotrymž diafoniša šwoje
wuwucženje doštawa, ša byđenje, ša ščiwjenje, a ša te wschelake
wudawki, totrež šhorhhladanje šebi žada.

B: Čo je šara wjele, ša so mi šda, je žyle njemóžne, kóžde
lčto ša wjele šwječ.

A: Ma žane wafchne — hčžč wola je, ša so pucž na-
maka. (?) Włóna dónza ničžo njedawa, ty durbiš ju najprjedy
nawjercžecž, a něotre žčrka šatle so žčrka, hdyž so nawjercžaja.
Daj šebi něotre šajke žčrka pomjenicž, kiž mi runje do myšlow
pšchindu: Dha so rošumi, šo 1. žyrkwinska pokladniza, a teho
runja 2. te jenotliwe wofadne pokladnizy šwój lčtny pšchinosch
dawaju, dha je 3. žyrkwinska a 4. domjaza kollekt, kiž ma,
ša šamo wot so so rošumi, šara bošaty wunosch, potom pomhaja
5. te šhorowne pokladnizy, kiž bjes teho ša wjele wudawkow
maja ša šhorhhladanje a šo teho dla šara žiwje ša diafonišu
šajimacž durbja, dha šu 6. wschelake towarštw, kiž maja wot-
pohlad dobročiwje a radu něšto dawacž, dha budže so 7. šchlicžka
do žyrkwje powjěhneč abo postajicž — ša to hižo dawno
č wafchjom je ale šwonkowne mišionstwo — to budže šchlicžka ša
šnustkowne mišionstwo na wofadnych štawach a wšch teho wšcheho
cžuje so 8. něotry štaw našch wofady cžerjeny, se šwobodneje
lubošče, wofebity dar woprowacž, hdyž je žohnowanie teho
škutka špšnal, abo na šebi šam šhonil. Mašch ty nětko došč
šajch pjenješnych žčrlow?

B: Woprawdže to wšcho prawje wabjaze klicž; ale nje-
cžinja so č 1. a 2. dypkom šašo nowe dawki nusne, žyrkwinske a
gmejnske dawki? (Čšončenje pšchichodnje.)